

Rain Kooli

President Toomas Hendrik Ilvese hinnangul kinnitab praegu Ukrainas toimuv, kui oluline oli okupatsioonivägede väljasaamine Eestist 20 aastat tagasi. Selle saavutamine oli aga suur võit, sest 1990. aastate alguses oli Vene poole surve järeleandmisteks suur, läbirääkimiste õhkkond kohati jäine ja Läänes ei usutud Eesti võimalustesse saada normaalseks riigiks.

"Suruda lahti ukseid Läände oli kogu meie iseseisvuse taastamise järgse esimese kümnendi välispoliitika põhiline väljakutse. Astuda sellest uksest sisse, et meid ei tõmmataks tagasi Ida mõjussfääri. Vene vägede väljaviimine oli selleks esmatähtis," tõdes president.

Venemaa propaganda hulka kuulusid ka toona propagandistlikud nõudmised seaduste kooskõlla viimisest rahvusvaheliste normidega, süüdistused natsismis ja venekeelse vähemuse diskrimineerimises. Paraku kandis propaganda ka vilja, sest isegi USA poliitikute hulgas valitses käsitus diskrimineerimisest. Ka ei usutud USA-s – mille järgi aga joondus kogu Lääs – Eesti võimalusse saada normaalseks riigiks. Eestit ei eristatud eriti Aserbaidžaanist või Balti riike Balkanist.

Ilvese hinnangul oli suur saavutus, et Eesti diplomaadid suutsid Lääne-Carolina senaatorit Robert Byrdi veenda esitama ja läbi suruma seaduseparandust, nn Byrd Amendment'i, mille kohaselt hakkas USA abi Venemaale sõltuma Vene vägede väljaviimisest.

Tänast olukorda kommenteerides tõdes president, et meid kõige rohkem mõjutav julgeolekupoliitiline areng maailmas on Ukraina kriis.

"20 aastat tagasi arvati, et NATO mõte on kadunud. Praegune olukord näitab, et kollektiivse territoriaalse kaitse mõte pole kuhugi kadunud. Vastupidi, alliansi enda kaitse pole viimase veerandsajandi jooksul olnud nii oluline kui praegu, Eesti liikmelisuse 10. aastal. Hoidkem oma liitlassuhteid, oma vabadust. Ainult õnnele ei saa ka edaspidi kindlasti lootma jääda."

Artikkel ERR Uudiste [veebilehel](#) .